

EXPRESS POMORSKI

Abonament miesięczny w ekspedycji 2.- zł., w agenturach 2.15 zł., na pocztach już i odnośnienie do domu 2.34 zł., pod opaską w Polsce 3.50 zł., w innych krajach 4.50 zł. - Abonament kwartalny w ekspedycji 6.- zł., w agenturach 6.45 zł., na pocztach już z odnośnieniem do domu 7.01 zł., pod opaską w Polsce 10.50 zł., w innych krajach 14.- zł. - W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidywanych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na str. 7-lamowej 15 gr. od miejsca milimetrowego, na str. pierwszej 60 gr. od miejsca milimetrowego, na str. trzeciej i drugiej 40 gr. od miejsca milimetrowego, Ruch towarzyszy 20 gr. od wiersza tekstowego. - Ogłoszenia tłumaczone, skomplikowane, z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 25 procent nadwyżki - Z innych krajów 200 proc. nadwyżki. - Konto Pocztow. Kaso Oszczędności, Poznań 201080. - Ogłoszenia płatne natychmiast. - Adres administracji: Toruń, Piekary 14 - Telef. 647. - Za rękopisy niezamówione redakcja nie odpowiada. - Adres redakcji: Toruń, Piekary 14 - Telefon 647

Rok II.

Toruń-Bydgoszcz-Grudziądz niedziela 24 stycznia 1926 r

Nr. 21.

Podążmy na obchód 50. rocznicy zgonu śp. Stanisława Staszica dziś w niedzielę, 24 bm. o godzinie 4-tej po poł. w salach Dworu Artusa.

Ujęto Złotniczą Szajkę Szpiegowską Należeli do niej ludzie ze sfer wyższej inteligencji.

Ubiegłej nocy policja polityczna w Warszawie dokonała likwidacji bardzo ważnej placówki szpiegowskiej. Organizacja ta pracowała na korzyść jednego z ościennych mocarstw. Aresztowano z dowodami w ręku podczas pracy kierowników tej szajki. Wszyscy oni rekrutują się ze sfer wyższej inteligencji. Placówka szpiegowska była zaprzęgnięta w najnowsze techniczne urządzenia, jakie dotychczas na terenie operacji szpiegowskich spotykano.

Za wiadomości szpiegowskie i dokumenty płacone były niewiarygodnie wysokie sumy w b. mocnej walucie zagranicznej.

Centrala organizacji tej znajdowała się w stolicy ościennego państwa i utrzymywała łączność z warszawskimi swymi agentami co drugi dzień regularnie.

Według ustalonych przez śledztwo danych okazuje się, że na organizację sieci szpiegowskiej wykładano sumy bajeczne.

Ze względu na tajemnicę śledztwa dokładniejszych danych ujawniać nie możemy. Aresztowanych kilku szpiegów oddano w ręce władz sądowych. Z satysfakcją zaznaczamy, że afera ta nie rzuci najmniejszego cienia w kierunku zdradzania tajemnic państwowych przez wojskowych.

Tajemnica wybuchu w fabryce „Granat” Dziwna Werkmistrzyni.

W związku z pożarem w fabryce „Granat”, wywołanym przez wybuch, dowiadujemy się, że śledztwo natrafiło na bardzo znamienne szczegóły co do personalii pracowniczej tej fabryki, mianowicie na czele robotnic stała w charakterze starszej werkistrzyni niejaka Alfreda Strauchman, rodowita Niemka, nie umiejąca ani słowa po polsku, znana oddawna ha-katystką.

Należy zapytać się o

wiedzialnych czynników wojskowych, czy istotnie taki „fachowiec w spódnicy” jest nie zastąpiony, tym bardziej, że Strauchman od dawna podejrzewana była o popieranie interesów Rzeszy Niemieckiej. Przypuszczać, że personalia Strauchmanowej nie mogły być nie znane władzom wojskowym. Ciekawym jest fakt, że w czasie wybuchu i pożaru Alfreda Strauchman w fabryce była nieobecna.

W SPRAWIE ZAMÓWIEN RZĄDOWYCH W PRZEMYSLE WŁÓKIENNICZYM.

W związku z pertraktacjami, dotyczącymi zamówień rządowych, a specjalnie wojskowych, w przemyśle włókienniczym, poseł Waszkiewicz zwrócił się wczoraj do ministra Przemysłu i Handlu, p. Osieckiego z zapytaniem, w jakim stadium sprawa ta się znajduje. P. Minister oświadczył, że zamówienia te napotykają ze względu na budżetowych na pewną trudność. W najbliższym jednak czasie rząd poczyni szereg zamówień dla M. S. Wojsk. na sumę 6 mil. zł., tyle bowiem udało się uzyskać z budżetu styczniowego.

W Ministerstwie Przemysłu i Handlu toczą się obecnie pertraktacje z przedstawicielami Min. Skarbu i M. S. Wojsk. co do dalszych zamówień na sumę 10 mil. zł. Przy zakupach w Łodzi mają być postawione ze strony rządu pewne warunki, m. in. ten, że powyższe zamówienia nie mogą być pokryte z istniejących w fabrykach zapasów, gdyż głównym celem zamówień jest pomoc w uruchomieniu fabryk.

Przy tej sposobności p. Waszkiewicz poruszył również sprawę projektowanego skupu maszyn tkackich w Łodzi przez kapitalistów francuskich. Organizacje zawodowe protestują, bowiem jaknajenergiczniej przeciwko wywozowi maszyn z Polski, gdyż uszczupla to nie tylko majątek narodowy, lecz pozbawia również pracy robotników. P. Mini Osiecki oświadczył, iż ze swej strony sprzeciwi się wydaniu zezwolenia na wywóz maszyn.

Chamberlain powrócił do zdrowia

RAPALLO, 23.1 (PAT). - Chamberlain powrócił całkowicie do zdrowia i w dniu 26 b. m. wyjedzie z powrotem do Londynu.

ZNIENIENIE KOMISJI ROZ BUDOWY M. POZNANIA.

Na mocy art. 14 ustawy z dnia 23 lipca 1921 r. oraz rozporządzeń o dalszym uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej ogłoszono w dn. 13 stycznia 1926 rozporządzenie Rady Min. w sprawie zniesienia Komisji dla robót publicznych m. Poznania i przekazania tej agendy Min. Robót Publicznych.

Każń Oficerów Sowieckich.

PARYŻ, 23. 1. (PAT.) - W Moskwie sąd wojenny wydał wyrok na 179 oficerów 19-tej brygady sowieckiej, którzy zbuntowali się we wrześniu 1925 r. 35-ciu oficerów, między nimi generał Karpiński, zostało skazanych na karę śmierci, 144 na dożywotnie więzienie.

W Moskwie sąd wojenny wydał wyrok na 179 oficerów 19-tej brygady sowieckiej, którzy zbuntowali się we wrześniu 1925 r. 35-ciu oficerów, między nimi generał Karpiński, zostało skazanych na karę śmierci, 144 na dożywotnie więzienie.

Prof. dr. Kammerer chwali...

Pozatem stwierdza, iż przydałaby się pożyczka

NOWY JORK, 23.1. (PAT.) „United Press”. Rzeczoznawca finansowy, prof. dr. Kammerer który wrócił z Warszawy, chwalił energiczne zarządzenia, podjęte przez rząd polski w celu usunięcia przesilenia finansowego, ograniczenia przywozu i wstrzymania wydawania pieniędzy papierowych. Prof. Kammerer zaznaczył, że jakkolwiek wciąż jeszcze w Polsce odczuwa się bezrobocie i ujawnia się depresja, to jednak chwalebny patriotyzm i ofiarność wzmocnią zdolność kredytową Polski. Polska przeżyła już najgorszy okres i przezwycięży przesilenie. W końcu prof. Kammerer oświadczył, że wszystkie te okoliczności przemawiają za udzieleniem Polsce długoterminowej pożyczki, której Polska dla od budowy gospodarczej koniecznie potrzebuje.

Współcześni w karykaturze.

Karykatura jest środkiem popularyzacji. Nie potrzebuje jej wprawdzie powszechną sympatią w kraju otoczona postać Pana Prezydenta, atoli „Głos Codzienny”, rozpoczynając w dniu dzisiejszym serię karykatur ze świata politycznego - pragnie ją zacząć od najwyższego dostojnika Państwa. Karykatury wyszły z pod pióra wybitnego karykaturzysty polskiego, Jotesa (p. Szwajcera).

Red.

Prezydent Rzeczypospolitej
Stanisław Wojciechowski

Nie lubią Ligi Narodów!

Moskwa 23. 1. (A. W.) - Cziczerin przesłał sekretarjatu generalnemu Ligi Narodów list w odpowiedzi na zaproszenie Rosji na międzynarodową konferencję gospodarczą. Cziczerin prosi o bliższe wyjaśnienie celów tej konferencji, przypominając, iż Sowiety zasadniczo zajmują negatywne stanowisko w stosunku do Ligi Narodów.

Dziwne praktyki redukcyjne w Rejonowym Zakładzie Żywnościowym M. S. Wojsk.

Co na to p. Minister Spraw Wojskowych?

W piekarni wojskowej na Pradze przeprowadzana jest redukcja pracowników. Redukcji można było uniknąć, gdyż pracownicy godzili się na 4-5 dniową pracę w tygodniu, byleby tylko oni wyrzucić ludzi na bruk w czasie ciężkiej zimy i ogólnej stagnacji.

Mimo to władze wojskowe nie cofnęły się przed powiększeniem bezrobocia, i w dodatku pozbawiono pracy starych pracowników, b. wojskowych, oraz żonatych, rzucając ich na pastwę nędzy i głodu, zaś pozostawiając kawalerów i świeżych pracowników.

Tę antyspołeczną redukcję

przeprowadzono mimo to, a może właśnie dlatego, że przy zakładzie żywnościowym działał t. zw. robotniczy referent, który powinien dbać o to, aby z pracownikami postępowano sprawiedliwie.

Zwracamy się zatem tą drogą do Pana Ministra Spraw Wojsk. aby wejrzał w sprawę redukcji w zakładach wojskowych i wziął w obronę ludzi, którzy walczyli o wolność kraju, a dziś są wyrzuceni na bruk. Władze wojskowe nie powinny naśladować rekinów kapitalistycznych.

Niesłusznie zredukowani, - winni wrócić do pracy.

Wojna domowa w Chinach

Sowiety i Japonia narazie obserwują...

LONDYN, 23.1 (AW). Według wiadomości z Pekinu Chiny stoją w przededniu wznowienia wojny domowej. Wojska generała Fenga maszerują od dwóch dni na północ od Tienstinu w kierunku Hank, gdzie znajdują się wojska mandżurskie. Marszałek Wu-Pej-Fu wyruszył, celem połączenia się z Czang-Tso-Linem i wydania wspólnymi siłami rozstrzygającej bitwy generałowi

wi Fengowi. Linie kolejowe Pekin-Hankou i Pekin-Mukden przerwane.

Prasa sowiecka i japońska szeroko rozpisuje się nad konfliktem między Sowietami a Czang-Tso-Linem. Rząd japoński zamierza tak długo nie mieszać się do konfliktu, dopóki interesy japońskie nie będą zagrożone lub naruszone.

Dalszy ciąg depesz na stronie 3-ej.

Dolar i Złoty

Wczoraj Bank Polski płacił za dolara 7.28 zł. W obrotach międzybankowych żądano 7.32 zł.

Ratujmy wytwórczość...

W każdej większej debacie publicznej na temat zasad uzdrowienia polskiego ustroju gospodarczego, jak śruba bez końca przewija się dylemat: czy warstwa pracująca występuje w życiu gospodarczym przede wszystkim jako spożywcza, czy też — jako uczestnik produkcji?

Jaskrawym unaoznaczeniem, że problem ten nie został dotychczas rozwiązany, była historia ulg celnych spożywczych, wprowadzonych w r. 1924 przez p. Wł. Grabskiego. Ulgi te, jak wiadomo, spowodowały zalew rynku przez wyroby zagraniczne i dały pierwszy impuls do przesilenia przemysłowego; zostały też szybko cofnięte — już pod wyraźnym naporem organizacji robotniczych.

Zagadnienie teoretyczne przetrawił jednak praktyczny wypadek — domaga się rozwiązania.

Robotnik i pracownik muszą zdawać sobie sprawę, że przemysł krajowy jest podstawą ich egzystencji. Ruch i obrót przemysłowy są warunkami ich pracy i zarobku. Interes przeto przemysłu (bo ubocznie tylko

także przemysłowca) jest żywotnym interesem robotnika.

Na uboczu musi tymczasem pozostać sprawa przebudowy obecnego ustroju społeczno-gospodarczego. Zrozumieli to nawet socjaliści, którzy uznali, że forsowanie socjalizacji na gruzach gospodarki światowej nie ma żadnego praktycznego sensu. Robotnik musi współdziałać z akcją odbudowy przemysłu. Tutaj potrzeby kapitału muszą przeważać chwilowo niechęć do kapitalizmu. Robotnik musi wystąpić z tarczą świadomego uczestnika produkcji, pozostawiając swemu drugiemu „ja” — głosowi potrzebę spożywczy — rolę conajwyżej regulacyjną i kontrolną.

Utrzymać wytwórczość, a potem ją nagiąć do interesu spożywczy — oto kolejność słuszna i konieczna, jaką narzucają nam co dnia przybierające groźne fale bezrobocia i rozgromu przemysłowego.

Po tej linii iść powinna akcja rzesz pracujących w dobie wielkiego wstrząśnienia gospodarczego, jakie przeżywamy.

BANK

dla Handlu i Przemysłu.

Skończył się ostatni akt tragedji społecznej, jaką była cała działalność Banku dla Handlu i Przemysłu, szczególnie latami inflacyjnymi aż do września 1925 roku t. j. do chwili wprowadzenia tam nadzoru sądowego. Na pierwszy plan tej dziwnej dawnej historii wychodzi, we wszystkich kierunkach, megalomanja kierownictwa, szukająca oparcia na osobach wpływowych i reklamie. Nawet wybór współpracowników miał tylko na względzie wpływy i poparcie. Pozatem jednak nie można było odmówić kierownictwu pewnej przedsiębiorczości fachowej i rzetelności, które mogły przynieść w warunkach właściwych lepsze owoce. W dążeniu do wysunięcia się na przód, bądź co bądź, dominowały impulsy społeczne, których wynikiem były dość znaczne fundacje, obniżone teraz na zero. Niestety, cały kapitał 12-tu emisji Banku dla Handlu i Przemysłu został zniszczony stratami. Bank stworzył sobie olbrzymi i wartościowy aparat, który nie mógł być wyzyskany. Przyszły ciężki terminy po stabilizacji złotej — bank się zachwiał! Byłoby wdzięcznym tematem do rozważenia, czy dobrze się stało, że p. Grabski — za pośrednictwem różnych wpływowych osób — odmówił podtrzymania bankowi. Właśnie przez swoją szeroką sieć oddziałów Bank dla Handlu, upadając, wywołał szeroki popłoch, który w naszych stosunkach finansowo-kredytowych nie był zgola potrzebny.

Należało wcześniej kontrolować i hamować rozpęd tej instytucji, rzeczywistie przerażający skalę zaufania i potrzeby. Ale w momencie kryzysu należało pamiętać, że choć to jest bank posła Korfańskiego, ale są tam ludzkie pieniądze — nieraz oszczędności i wkłady, które należy ratować od zagłady. P. Grabski sprowadził runa banki do tego stopnia, iż Bank Handlowy w Warszawie wypłacił w ciągu paru ostatnich miesięcy 45 i pół milionów złotych.

Bank dla Handlu i Przemysłu stał się od 20 b. m. własnością wierzycieli i od nich też zależy ożywienie podupadłej instytucji. Od ich dzielności i fachowej pracy.

Trzeba tylko umieć i chcieć.
Roch.

W noc ciemną...

Rozmawiali tak cicho, że nie zwrócili na siebie uwagi nawet posterunkowego, apatycznie drepcącego po jezdni i nucącego — snadź na rozgrzewkę, bo mróz był porządny — najnowszą piosenkę narodową: „Czy pani mieszka sama?...“

— Pewnie zadowolony? — mówił jeden z nich. Uczcili się porządnie! Sam minister! Nie było co!

— Zwykła rzecz w naszej Ojczyźnie — odparł drugi. Gdy się człowiek sto lat odleży już zaczynają go cenić... A ty, stary, wciąż patrzysz w gwiazdy?... — I dlatego jestem wyjątkiem w stolicy, bo tu wszyscy patrzą na gwiazdy operetkowe, baletowe, dancinowe...

— Dancinowe? Nie rozumiesz? Co to znaczy? — Co mówisz? Nie słysza-

Parlament francuski bez większości.

Rozbił ją socjaliści ze strachu przed komunistami.

(Koresp. własna „Głosu Codz.”).

Paryż, 19 stycznia.

Można mieć taki lub inny pogląd na Kartel Lewicy i jego politykę. Co do niżej podpisanego, wie on doskonale o błędach Kartelu. Ale faktem jest, że stanowił on jedyną większość w Izbie obecnej. A drugim faktem jest również, że dziś tej większości nie ma, bo rozbił ją swoją taktyką socjaliści, chcąc udzielać gabinetom dyrektyw, brać udział w opracowywaniu jego programów sanacyjnych, ale odmawiając stałe wzięcia udziału w rządzie. Zwołany kilkanaście dni temu nadzwyczajny Kongres partji socjalistycznej raz jeszcze uchwalił 1.766 mandatami przeciw 1.331, że partja gotowa jest dalej prowadzić „politykę popierania” gabinetów demokratycznych pod pewnymi warunkami, ale udziału w gabinecie radykalnym nie weźmie.

Kongres oświadczył się natomiast za utworzeniem gabinetu wyłącznie socjalistycznego lub przeważnie socjalistycznego z udziałem radykałów. Te ostatnie propozycje maskują negatywną politykę francuskiej P. S., albowiem każdy rozumie, że żadna z tych dwu alternatyw nie będzie zrealizowana. P. Piotr Bertrand, najgorętszy zwolennik udziału socjalistów w rządzie, wyraźnie pisze w „Quotidien” (wielkim dzienniku lewicowym), że radykałowie nie zgodzą się ani na gabinet socjalistyczny, ani na swój udział w gabinecie socjalistycznym.

Kunktatorstwo socjalistów sprawiło, że zjawiała się idea koncentracji, której pierwszym skutkiem jest oderwanie od Kartelu jego prawego skrzydła, t. j. Lewicy Radykalnej. Powodem taktyki socjalistycznej jest strach przed komunistami, którzy stanowią bezsprzecznie poważną dla socjalistów konkurencję. Przy-

wódcy prawego skrzydła francuskiego socjalizmu, jak Piotr Renaudel i J. P. Boncour, uważają, że najsukuczniejszą bronią przeciwko komunizmowi będzie zaprzestanie rewolucyjnej deklamacji, zdecydowane stanięcie na gruncie interesów Państwa i bronienie interesów klasy pracującej w jego ramach, a nawet w jego rządzie, ponieważ sposobność się nadarzyła. Taka jest również opinja większości przywódców związków zawodowych, które we Francji są w olbrzymiej większości socjalistyczne.

Inaczej przecież rozumują marksiści z lewicy stronnictwa, jak Compere - Morel i Paweł Fauré, do których przyłączył się teraz subtelny i wścieknie prohodzący się trzymający Leon Blum. Ci chętnieby wzięli władzę w swe ręce, nawet drogą zamachu stanu, ale zaraz stawiają sobie pytanie: co z komunistami? Albo rządzić przeciw nim, a w takim razie narazić się na walkę, z której socjalizm może wyjść zwyciężony; albo rządzić z nimi, a w takim razie zaryzykować przełicytowanie i zbolaszewizowanie Francji zamiast spodziewanej socjalizacji. Tego dylematu lewica stronnictwa nie potrafi rozwiązać inaczej jak przez wstrzymanie się od udziału w rządzie i przez dalsze deklamowanie o rewolucji, która kiedyś proletarijat wyzwoli...

Ten ostatni punkt widzenia już na trzecim z kolei kongresie zwyciężył. On to jest powodem rozpadnięcia się Kartelu, a przy najmniej utracenia przezeń absolutnej większości. P. Briand zatem na żadnej większości się nie opiera. Jako zręczny żeglarski — panuje nad rudlem i omija rafy. Ma nadzieję drogą manewrów i rozłamów wypłynąć na pełne morze stałej większości. Ale sam nie wie, czy mu się to uda.

Kazimierz Smogorzewski.

Co inni piszą?

Jak się okazuje, prof. Stroński w „Warszawiance”, po wyczerpaniu tematu... reformy rolnej, wziął się obecnie na stałe do... reformy ustroju państwowego w Polsce. We wstępie od dłuższych, jak się zdaje i jak tego temat niewątpliwie wymaga, wywodów stawia zapytanie główne: po jakiej linii?

1. albo zawieszenie, z obłonkami lub bez, ustroju demokratyczno-parlamentarnego na rzecz t. zw. dyktatury.

2. albo udoskonalenie i uzdolnienie do pracy ustroju demokratyczno-parlamentarnego przez usunięcie głównego zła dotychczasowego t. j. przerostu władzy ustawodawczej przy niedorożeniu jej możliwości działania, co osiągnąć można w drodze lepszego sposobu wyborów ciała ustawodawczego i równocześnie wzmocnienia władzy wykonawczej i zwierzchniej w państwie.

Przedstawienie — naszym zdaniem — niesłuszne: dyktatura zazwyczaj nie jest sama w sobie celem, jeno metodą działania. Tu zaś chodzić winno o głęboką, istotną i trwałą reformę, która, rzecz jasna, całkowicie leży w płaszczyźnie drugiej możliwości...

Ze zaś właśnie nie dyktatura daje możliwość prowadzenia akcji ciągłego doskonalenia ustroju, tego dowodem — jej notoryczna niechęć do opozycji i krytyki. Ujawnia się to — poza Rosją, gdzie dyktatura kliki dała odstraszać przykłady — we Włoszech. Cóż bowiem pisze korespondent rzymski „Gazety Porannej” o stosunku Mussoliniego do opozycji antyfaszystowskiej:

„Ktobykolwiek z Awentynu chciał powrócić i być tolerowany prosto w tej auli musi uroczyste i publicznie uznać fakt dokonanej faszystowskiej rewolucji, która stała się dziś ustrojem głęboko zmieniającym konstytucję państwa włoskiego, ustrojem wobec którego z góry zdecydowana opozycja jest politycznie niepotrzebna, historycznie nieodczeka i uprawiać ją mogą jedynie ci, co żyją nazewnątrz granic państwa (podkr. „Gł. Codz.”).

Oto jest dyktatura

Tak chcę — tak rozkazuję! Krytyka antyfaszystowska jest „politycznie niepotrzebna” a „historycznie (?) niedorzeczna”...

Dyktatura uczy historji! Nie historia jest tu „mistrzynie życia” lecz — Mussolini!

O takiej zuchwałej pewności siebie, o takim nadmiarze wiary, zastępującej... rozsądek, pisze nawet „Głos Narodu” krytycznie, gdy omawia sprawę ruchu monarchicznego w Polsce i Francji:

stworzyć może grunt dla różnych puczów i zamachów stanu, oraz rozdzieli i poróżni politycznie społeczeństwo, gdy u nas dla ratowania państwa potrzebnym jest właśnie proces przeciwny, integracyjny.

Monarchizm jest wytworem choroby demokracji. Lecząc ustrój demokratyczny i jego funkcje, odbierzemy grunt dla szerzenia się bakcyli chorobotwórczych.

Ostatnie dwa zdania należy w całości podkreślić...

A co myśli „Kurjer Poranny”?

Pismo to wszystkie problemy bieżące i historyczne rozpatruje pod kątem widzenia walki o powrót p. marszałka Piłsudskiego do czynnej służby wojskowej. Żądając załatwienia sprawy tej w drodze dekretu Prezydenta, zjadliwie podchwytuje, że „polscy faszyci” tutaj jakoby uporczywie a wbrew swym dogmatom bronili... praw sejmu.

Nie wytrzymuje więc „Kurjer” i sam poucza „faszystów”:

Jeżeli jest w ideologii faszystowskiej jakieś ziarno zdrowe po za żądzą władzy i skoszarowaniem życia pod obuchem gwałtu, wykonywanych przez absolutną, despotyczną i nieodpowiedzialną klikę oligarchiczną, — polega ono na uznaniu konieczności silnej, świadomej celu i zdecydowanej władzy nie skrepowanej przez scholastykę jurdycznego doktrynerstwa i balaaganizm dzikiej wszechwładzy parlamentarnej, paralizującej wszelką swobodę inicjatywy i decyzji władzy wykonawczej.

A to namiętność!

A — moł.

Przekonał się sam i przekonał Innych, że „GŁOS CODZIENNY” zawiera wszystkie depesze, informacje i wiadomości w sposób treściwy i zwięzły.

leś? Czyżby na Bielanach nie tarto shimmy'ego?

— A owszem... owszem...

— Więc gdzie się to odbywa?

— Na trawce... na piaseczku...

— Ha! Może i zdrowiej...

U nas w salach na przestrzeni jednego metra kwadratowego! Dzięki temu osiąga się przyjemność dwustronna... a nazywa się to dancin...

— Tak... tak... Inaczej sobie wyobrażałem życie w tej upragnionej, w snach wyimaginowanej a sercem i duszą przeczuwanej! Ależ tu ruch u was na ulicach o tak późnej porze...

— Ha! Bezrobocie...

— Więc nie pracują? Mierzi ich praca, tak, jak dawniej...

— Przeciwnie! Męczą się, truda, poca... Od zmroku do świtu... Nie dla siebie, broń Boże! Dla tych właśnie, którzy pracy łakną, proszą o nią, żebrzą... Ciżba to dziś wielka, a rośnię z dniem każdym! Wiesz przecie, jak miękkie na niedzielę bliźnich serca w nas biją! Jak nie dopomóż? Jak tu nie wesprzeć? Jak tu nie wprzeć? Iść, dudnia, skrzyphia, jęcza, zgrzytają, wyją, dzwonią, bębnią, szczękają jazz - bandy, a młodzież, dorosli i starcy pici obojga drepcą, podrygując, w takt tego wycia nieludzkiego...

— A profit z tego?

— Dokładnie nie wiem, lecz wczoraj mimo woli podслушаłem rozmowę jakiejś pary orga-

nizatorów takiego balu, oczekującej tu na przystanku nadzieścia tramwaju nocnego...

— No i co? No i co?

— Otóż zwierzał się, że zarobili zaledwie dwieście złotych...

— To zawsze coś dla bezrobotnych! Można obdzielić kilka rodzin...

— Nie... nie... nie bezrobotni... tylko oni... bo to była para zawodowców... Sam bal przyniósł deficyt... Mają się zwrócić do właściwego urzędu, aby pokryto im stratę z funduszu bezrobocia...

— — — — —

Tak gawędzili sobie Staszic z Kopernikiem w noc ciemną... t. p.

Fraszki aktualne.

Dziw, że każdy wie zosobna, jakich Polsce trzeba zmian, jakich jest najlepszy plan, by szczęśliwa i zosobna rosła, kwitła, potężniała, budząc światła podziw niemy, i żyć mogła ponad stan! Dziw, że każdy wie zosobna i w tem właśnie groza cała, że my wspólnie, to... nie wiemy! t. p.

Dość targów z cukrownikami!

Rząd powinien sam wyznaczyć cenę na cukier.

Nad smaganą biczem drożyny ludnością wisi od dni kilku, jak zhora, zapowiedziana przez cukrowników podwyżka ceny cukru o 17 gr. na kg., t. j. o 17 zł. na worku 100 kg.

Nic nie pomagają konferencje, których już kilka się odbyło, — a na których przedstawiciele Rządu z olówkiem w ręku wykazali cukrownikom, że nie ma absolutnie żadnej rozumnej przy czyny uzasadniającej w najmniej szym bodaj stopniu ich żądanie.

Nie pomaga powoływanie się na straszliwą nędzę i głód setek tysięcy bezrobotnych, ani na rozpaczliwe położenie wiejskich, pod grozą redukcji urzędników państwowych, komunalnych, oficerów i t. d.

Nie pomaga wykazywanie czarno na białym, że obecne koniunktury gospodarcze uzasadniają raczej obniżenie ceny cukru.

Wszystko to nie trafia do rozumów kliki panów cukro-

wych, którzy przyzwyczajeni do ciągłej ustepliwości Rządu i owczej potulności zgniecionych drożyzną konsumentów — hardo obstają przy żądaniu podwyżki, w przekonaniu, że postawią na swoim, — jak to zresztą zawsze dotychczas z dobrym skutkiem czynili.

Ponieważ ostatnie słowo w tej sprawie należy dzisiaj do Rządu, — przeto w imieniu całej wielomilionowej rzeszy pracowników fizycznych i umysłowych, w imieniu całej armii bezrobotnych nędzarzy apelujemy do jego członków, by nad zakrawającymi na bezczelność żądaniem cukrowników przeszedł do porządku dziennego.

Na cukier należy nałożyć cenę na podstawie kalkulacji, przeprowadzonej przez wyznaczoną do tego międzyministerjalną komisję, — zaś na wyłamujących się od posłuchu cukrowników jest — sąd.

Magistracie!

Trzeba zapobiegać katastrofom!

Trzeba umieć i chcieć przewidzieć!

„Głos Codzienny” dowiaduje się, że z chwila, gdy nastąpią odwilże wiosenne, Warszawę oczekuje katastrofa: ilość bezdomnych wzrośnie o nowe 800 rodzin.

Według bowiem informacji, zaczerpniętych w Wydziale Budowlanym Komisarjatu Rządu, około 40 domów, w dzielnicach zamieszkałych przez ludność najuboższą, a więc na Woli, na Powiślu i Marymoncie zagrożą zawaleniem!

Cóż na to Magistrat?
Najspokojniej zajmuje się

omłotem pustej słomy spraw codziennych...

Zawalenie?! Katastrofa?!...

A od czego mamy Pogotowie Ratunkowe! Zatrąbi i przyjedzie, i opatrzy ofiary, i porzwozi je po szpitalach...

A od czego mamy dzielną straż ogniową?

Zatrąbi i przyjedzie, i z pod gruzów powyciąga nieostrożnych...

Zresztą... jeszcze czas!

Według przepowiedni tego-roczna zima trwać będzie długo — da Bóg — może do kwietnia!

Albo będą, albo nie będą rokowania litewsko-łotewskie...

Kowno, 23.1 (PAT). Rokowania litewsko-łotewskie, które miały się rozpocząć 25 b. m. zostały znowu odłożone na czas nieograniczony. Powodem odroczenia ma być podwyżka litewskiej taryfy celnej. Poza to rząd litewski widział się zmuszonym zapoznać się ponownie z propozycjami łotewskimi.

RYGA, 22. 1. (PAT.) O ile nie zajdą nieprzewidziane przeszkody, to w dniu 31 stycznia ekonomiczna delegacja łotewska wyjedzie do Kowna. Kilkodniowe opóźnienie rokowań jest następstwem czysto technicznych względów.

Spór Sowiecko-Chiński o kolej Wschodnio-Chińską.

LONDYN, 23.1 (AW). Konflikt między Sowiecami a Czang-Tso-Linem z powodu zatargu o kolej wschodnio-chińską zaostriża się. Czang-Tso-Lin wydał rozkaz aresztowania dyr. kolei wschodnio-chińskiej Iwanowa. Wojska chińskie koncentrują się kolo Charbina, przygo-

towując się na wypadek zbrojnego wystąpienia. Ambasador sowiecki w Tokio oświadczył, że Rosja zdecydowana jest w razie odmownej odpowiedzi ze strony Chin przywrócić status quo na kolei wschodnio-chińskiej nawet przy pomocy sił zbrojnych.

Pomimo zatargu Sowiety chcą uznać suwerenność Chin.

LONDYN, 23.1 (AW). Ambasador sowiecki w Tokio Kopp ogłasza w prasie japońskiej propozycję dodatkowej ugody japońsko-rosyjskiej, na mocy której oba państwa uznają suwerenność Chin. Wzajemne interesy w Chinach oraz obowiązują-

ją się nieatakować Chin. Chiny i Rosja uważają, że na terenie Japonii konieczna jest współpraca Japonii, Rosji i Chin. Rosja nie ma żadnych agresywnych zamiarów wobec państwa chińskiego.

Kronika Łódzka.

ZAMIERANIE PRZEMYSŁU.

Według obliczenia dokonane-go przez Związek Przemysłowy w Łodzi ilość czynnych fabryk w stosunku do przedwojennych czasów, wynosi: w przemyśle wełnianym 29.25 proc., a w bawełnianym 32 proc. Robotników zajętych jest ogółem 60.405.

ANEMJA HANDLU.

Prócz kryzysu przeżywanego przez nasz przemysł i handel również odczuwa go. Ilość wykupionych patentów w bież. roku dochodzi zaledwie 40 proc. ilości patentów, wykupionych w 1925 roku.

ZWYŻKA CEN WĘGLA.

Z miarodajnego źródła dowiadujemy się, że w związku z podwyższeniem robocizny o 5 proc. w kopalniach węgla, ma być podwyższona cena węgla o 6.25 proc. Cena ta obowiązywać ma od 1 lutego r. b.

ULGI PODATKOWE

Onegdaj Naczelnik Izby Skarbowej otrzymał okólnik, zezwalający na ew. rozkładywanie podatków i innych należności na raty, spłacane w ciągu 3 miesięcy.

WIEC SIĘ NIE ODBYŁ.

Na wczoraj został zwołany przez P. Z. Z. P. wiec bezrobotnych w celu omówienia położenia, w jakim się znajdują bezrobotni. Policja jednakże rano przed wiecem zakomunikowała, że na odbycie wiecu nie zezwala, wobec czego oczywiście wiec się nie odbył.

TEATRY:

Miejski: g. 3 m. 30 „Kopciuszek”, 8. m. 15 „Codziennie o godz. 5-tej.”

Popularny: po poł. i wiecz. „Krzyżacy”.

Z Rady Ministrów.

ZATWIERDZENIE POPRAWEK DO BUDŻETU NA R. 1926.

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 22 b. m. zatwierdziła ostatecznie poprawki do budżetu na r. 1926.

Najdrażliwsza sprawa redukcji uposażeń urzędniczych została uchylona, i odpowiedni artykuł z projektu ustawy skarbowej został usunięty.

Konieczne oszczędności w budżecie zostaną przeprowadzone drogą reorganizacji urzędów i przedsiębiorstw państwowych; na wniosek ministrów robotniczych — Chądzyńskiego, Moraczewskiego i Ziemięckiego — odpowiedni wniosek został uchwalony.

Echa wybuchu w „Granacie”.

Z 38 ofiar onegdajszego wybuchu w fabryce amunicji „Granat” dwie zakończyły życie w ciągu dnia wczorajszego.

Są to: Agnieszka Krukowczykowa, lat 47 zam. przy ul. Prądzyńskiego Nr. 27 i Janina Buryńska, lat 18, zam. przy ul. Gostyńskiej Nr. 19/21.

Pamiętajcie, że już czas bądź w urzędach pocztowych bądź u listonoszów zamawiać prenumeratę „Głosu Codziennego” na m. Luty. Miesięcznie zł. 1 gr. 50.

Strajk tramwajów

narazie odłożono,

lecz przygotowania trwają!

Pracownicy dają dowody dobrej woli, lecz niech jej nie lekceważy Dyrekcja.

Wczorajsze siedmiodzinne rokowania u inspektora pracy p. Orgelbranda pomiędzy Dyrekcją Tramwajów, reprezentowaną przez p. inż. Kühna, a przedstawicielami związków pracowników tramwajowych — speliły na niczem.

Trzeba jasno i otwarcie powiedzieć, że wina w tym wypadku spada całkowicie na Dyrekcję tego lukratywnego przedsiębiorstwa miejskiego.

Jak nadmienialiśmy we wczorajszym numerze „Głosu Codziennego”, pracownicy tramwajów występują z żądaniem, których niepodobna nazwać wygórowanymi. Chodzi o minimum znośnej egzystencji, o minimum uprawnień, należnych ludziom ciężkiej i odpowiedzialnej pracy! Tu nie rozpolitykowanie zmu-

sza pracowników do wysunięcia tak groźnego środka walki, jak strajk, lecz twarda konieczność, troska o jutro, o kęs, dobrze zapracowanego kawałka chleba, dla siebie i rodzin! Sytu głodnego zrozumieć nie może! Wieloletysyczne tantjemy przesłaniają jasność spojrzania na słusność sprawy.

A jednak słusność zawsze zwycięża!

Pragnąc dać dowód już nie Dyrekcji lecz całemu społeczeństwu swej dobrej woli i swej nadal posuniętej powściągliwości, przedstawiciele pracowników tramwajowych, zgodzili się na kontynuowanie dalszych rokowań w dniu dzisiejszym. Jeśli i tym razem nadzieje zawiodą — strajk będzie proklamowany i doprowadzony do końca

Konkurenci Czarnej Giełdy

Nie mają zaufania do złotego! Ale do kredytów złotych -- i owszem!

Pomimo, iż złoty polski wykazuje w ostatnich czasach tendencję zwyżkową na giełdach zagranicznych — nie mają doń zaufania wieloryby naszego przemyłu rodzimego.

Jak się dowiaduje „Głos Codzienny”, synny „Lewiatan” oraz Związki Przemysłowców Ubezpieczeniowych zabiegają o przywrócenie ubezpieczeń w walutach zagranicznych, choć zakaz dokonywania tego rodzaju ubezpieczeń obowiązuje zaledwie od grudnia r. ub.

Jak zawsze w podobnych wypadkach wysuwa się ku obronie żądań bezapelacyjną opinię zagranicy i dobro kraju. Według

bowiem oświadczeń, obdarzonych dobrym apetytem pp. przemysłowców zagranica kategorycznie odmawia kredytu, firmom polskim, ubezpieczonym w walucie krajowej!

W ciągu całego roku — jakby wnioskować należało z oświadczeń przemysłowców — zagranica narzucała się z kredytem, lecz przemysłowcy korzystali z niego nie chcieli, a teraz, gdy oni chcą, pragną i potrzebują to — masz djabla kaftan! — zagranicy nie podobają się ubezpieczenia w złotych!

A wszystkiemu winien rząd, zawsze rząd, wszędzie rząd!

Po pięciu latach może się dowie, czy list polecony doszedł do rąk adresata!

Dnia 29-go sierpnia u. r. p. L. Konareszcie dojdzie, doleci lub dobrnie? senko (Nowolipie 54) wysłał list polecony do Słowicza na Wołyniu. Dnia 21-go grudnia, nie otrzymując odpowiedzi, udał się do urzędu pocztowego numer drugi celem sprawdzenia, czy list został doręczony. Reklamacja, którą był złożył tego dnia, powędrowała do urzędu głównego dopiero dnia trzy następnego stycznia b. r. I odtąd ślad jej zaginął! Ciągłe jest w drodze! A kiedy

Niewiadomo. Zapytany bowiem w tej sprawie urzędnik oświadczył: — „Może za pięć lat! A wogóle może pan listów poleconych nie wysyłać! Nie będziemy z tego powodu wylewali łez!” Święte słowa! Ośmielmy się jednak zapytać Dyrekcję Poczty, czy nie uważa, że termin pięcioletni, wyznaczony przez urzędnika, należałoby skrócić przynajmniej o rok?...

Z BOISK SPORTOWYCH.

Narzekania nasze na zastój w sporcie były, — jak się okazuje — nie zupełnie słuszne i uzasadnione. Czekamy bowiem miłada atrakcja, mianowicie 24 - godzinny chód ... dookoła Placu Saskiego.

Do zawodów tych staje inwalida francuski Edmund Caradez, który już taki sam spacer urządzał w Łodzi. Chód ten rozpoczyna się 23 b. m. o godz. 16-tej, i potrwa do tejże godziny w dn'u 24 t. j. w niedzielę.

Ciekawą jest rzeczą, czy nowy ten „sport” znajdzie u nas naśladowców? Nasza reprezentacyjna drużyna hokey'owa, w powrotnej drodze do kraju rozegrała mecz międzymiastowy z reprezentacją Wiednia, której uległa w stosunku 5 : 4.

Gra prowadzona była z dużą przewagą polaków, a zwycięstwo wiedeńskich przypisać należy ich większemu szczęściu w strzałach.

Bramki dla Polski zdobyli po 2: Tupalski i Adamowski.

W Cannes rozpoczął się dnia 20 b. m. wielki międzynarodowy turniej tenisowy Metropole Hotel. W turnieju tym odbędzie się ciekawy mecz kołbicy o nieoficjalne mistrzostwo świata pomiędzy Lenglen (Francja) i Wills (USA). Polscy najlepsi tenisiści biorą również udział w powyższym turnieju i odnieśli już dwa zwycięstwa, a mianowicie Kleinadel pobit angiela Sherringa 2:6, 6:4, 6:4, a Czetwertyński zwyciężył Hahna 6:2, 6:1.

MÓWNIKA PUBLICZNA.

Otrzymujemy następujące pismo:
Urzednicy i funkcjonarj. państwowi a ich wysługa lat w stosunku do zaborczej służby a ubezpieczenia emerytalne i socjalne.

Wszyscy pracownicy w b. zaborze pruskim którzy pracowali, musieli być ubezpiecz. na wypadek nieszczęśliwego (Unfall) i na starość czyli (Altersversicherung). Obecnie przy dojściu do skutku jednego z wypadków jeżeli się nie myli, będzie im czas zaliczony. Jednakowoż na przykład w policji mamy z byłego za boru pruskiego dużą ilość byłych różnych rzemieślników i pracowników, którzy byli wysoko ubezpieczeni, a jednak wiaże polskie nie zaliczają im tegoż czasu ni do emerytury — ani do wysługi lat.

Polska winna się postarać o te miliony wpłacone do niemieckich kas socjalnych a dla dobra reemigrantów dawniejszych rozdzielić ewentualnie przekazać do tych instytucyj, w których peneci są obecnie zatrudnieni. Zaliczyć im lata (dotychczas tam opłacone) jak naprzykład w policji obecnie miało miejsce, dla tych, którzy za niemieckich czasów pełnili służbę policyjną. Tym zaliczono do wysługi lat, niechciałbym mówić, że to bez wyjątku byli dobrzy lub źli Polacy, lecz wracam do sprawy, że jeżeli tym można zaliczyć którzy polskość poniekąd gnębili — dlaczego nie można zaliczyć drugim, — którzy byli pod względem narodowym lepiej usposobieni.

Oplata emerytalna nie jest dobrze opracowana pod względem praktycznego zastosowania jej, naprzykład: do opłaty emerytalnej będzie także wszelki dodatek ekonomiczny wliczany a nie podług klas poborów. Z tego punktu widzenia nieprawnie, — ponieważ urzednik samotny X.

klasy pobiera około 170 zł., zaś żonaty z 2-ma dziećmi przeszło 200 zł. Różnica jest ta że nie równo opłacają emeryturę a przy jej zastosowaniu jednakową pobierać będą. — Tosatno przy płaceniu podatku dochodowego, samotni w X. kl. nie płacą żadnego podatku, a inni funkcjonarjusze nawet w 13-ej klasie, którzy pobierają na żonę i dzieci dodatek ekonomiczny muszą takowy płacić, chyba za to że wychowują dla państwa pokolenia.

KRONIKA

Styczeń 24 Niedzie a
Niedziela 3 po Trzech Król
Poniedziałek N. wróc. św. Pawła
Wtorek Polikarpa

— **Co grają w teatrze?** W niedzielę o godz. 3.30 po pol. „Dolny” wieczorem „Bajadera”.

W poniedziałek „Madame Butterfly”.

— **Obchód Staszycowski w Toruniu.** W ostatniej chwili przypominamy o obchodzie setnej rocznicy śmierci śp. Stanisława Staszycy, który się odbędzie dziś w niedzielę o godz. 4 po poł w salach „Dworu Artusa”.

Szczególnie tłumnie podążyć winni wszyscy na obchód dlatego, że Komitet przewiduje cały zysk na bezrobotnych miasta Torunia.

— **Władzio J.** zamieszkały w Grudziądzu, bawił onegdaj w Toruniu. Chcąc wykorzystać „swobodę” kawalerską, podchwilił sobie rzetelnie. Z nadmiaru wesołości stał się jednak „cokolwiek” głośnym. Wnet też zjawił się posterunkowy, który zamknął Władzia aż do wytrzeźwienia w spokojnym ustroniu.

— **I miech ospy znalazł swego amatora.** Przy Chelm. Szosie 97 skradziono z zamkniętego spi-chrza miech ospy. Dochodzenia w toku.

— **Wykryto kradzież bielizny,** w której został poszkodowany str. posterunkowy W. Sprawcami kradzieży są dwie kobiety. Stwierdzono również paserów, którzy skradzioną bieliznę puszczali dalej.

— **Udar serca** spowodował nagłą śmierć Marji Jędrówskiej — wdowy, zamieszkałej przy ul. Piastowskiej 11.

— **BIELAWKI pod Pelplinem.** Kradzież z włamaniem. W bieżącym tygodniu w nocy włamali się do mieszkania tutejszego dzierżawcy domeny p. B. Siwińskiego z dzieje i skradli większą ilość bielizny. Natychmiastowe śledzenie policji ujawniło, iż sprawcą był bez stałego miejsca niejaki Jelonok. Policja zdołała go aresztować w Skórczu i to w chwili, gdy swój łup nadawał w ekspedycji towarowej zapewne do swego współnika.

— **BOBOWO, pow. Starogard.** Zabawa kółka śpiewackiego. W ubiegłą niedzielę odbyła się na sali p. Piłata zabawa kółka śpiewackiego i to za staraniem p. nauczyciela Szredera. Odegrane były dwie sztuki i to: „Wojciechowa Zukowa” i „Hanusia Króžanka”, śpiewy na głosy i żywy obraz. Amatorzy a także i panie amatorki odegrali swoje role dobrze. Na dowód tego padały hu-czne oklaski.

— **PELPLIN. Kradzieże.** Na odby-tym tu jarmarku niejaki Antoni Brodek z Pelplina skradł handlarzowi obuwia Leonowi Pawelczykowi z Skarszew podobno dwie pary trzewików. Chytry złodziej schował takowe do kieszeni co spostrzegł p. Kamrowski z W. Walichnow i zaraz handlarzowi zwrócił uwagę. Przed przywołaniem policji złodziej zdołał trzewiki dobrze ukryć i otwarcie zaprzeczał że popełnił kradzież. Przywołana policja wezwała B. na posterunek, lecz B. stawiał policji opór, wyzywając i odgrajając się, co spowodowało zbiego wisko ludzi. B. będzie odpowia-

dał za kradzież, opór władzy i wygrażanie.

— **W ubiegłą środę** skradli zlo-dzieje w nocy tutejszemu nadleśniczemu p. Fiałkowskiemu 14 kur i jeszcze dotąd nie zdołano sprawców wykryć.

— **STAROGARD. Wyrcki II. Izby Karnej Sądu Okręgowego.** Zasadzono Arona Seemena z Bolecho-wa (Małopolska) o przemytnictwo pieniędzy na 50 zł. grzywny i konfisk. 28 amer. dol. Szłoma Minc z Brześcia nad Bugiem o przemytnictwo pieniędzy na 50 zł. grzywny i konfiskatę 200 zł. Henryka Szmulowicza z Łodzi o przemytnictwo pieniędzy na 200 zł. grzywny i konfiskatę 340 zł. i 110 gdańskich guld. Bruno-na Bonus z Pelplina o przemytnictwo pieniędzy na grzywnę 50 zł. i konfisk. 550 zł. Stefana Pod-wysockiego z Skierniewic za ukroczenie należytości monop. na 1863 zł. 20 gr. kary i 9.7 kg. tytoniu skonfiskowano. Wszystkich oskarżon. zasadzono na po-noszenie kosztów postępow. karn. — **GOLUB.** W czwartek odstawiono do więzienia w Brodnicy ren-danta tutejszej Kasy Leśnej Dem-bińskiego, który podobno popeł-nił różne sprzeniewierzenia.

— **JARANTOWICE. Zabójstwo.** Dn. 20 bm. zaszedł tu nieszczęśliwy wypadek u gospodarza Hella, gdzie służący jego Robert Szyk-lat 21 nieostrożnie obchodził się z bronią palną przez co spowodował strzał i ugodził swego 16-to letniego brata Oskara w brzuch, tak, że w kilku minutach zakończył życie.

— **GDYNIA. Niema Oksywji — jest tylko Wielka Gdynia.** Rozporządzeniem Rady Ministrów dnia 30-go grudnia 1925 r. została przyłączona gmina wiejska Oksywje do gminy wiejskiej Gdynia. Przez to przyłączenie Gdynia zyskuje powazny obszar terytorjalny, oraz niemal drugie tyle stałych mieszkańców, bo około 1000 dusz. Usunięta zaś została dotychczasowa anomalia, że na terenie obecnej Gdyni były dwie gminy: Gdynia i Piaski Oksywjskie. Wskutek tej decyzji wybory do rady gminnej, które już były rozpisane, a listy miały być zgłoszone do dnia 15 b. m. odłożone będą na jakiś czas.

— **SIERAKOWICE, pow. kartuski.** Spaliło się dziecko w kołysce. Zona Walerego Koszałki wysłała do sprawunki i pozostawiła niedaleko dobrze opalonego pieca kołyskę z półrocznym dzieckiem. Gdy po niedługim czasie wróciła

znalazła kołyskę koszykową i dziecko spalone. Niech to będzie przestroga, aby tak blisko pieca nie przystawiano kołyszek.

— **PRZECHOWO. Kradzież aktów kolejowych.** W nocy włamali się nieznani sprawcy do biur stacji Przechowo i skradli żelazną kasetkę, zawierającą akta wojskowe i kolejowe. Na miejsce wyjechały organa policji śledczej.

— **CZAPLE.** Przed kilku dniami wydarzyło się tu wielkie nieszczęście. Parobek z folwarku Hoenego jechał z pola zbyt prędko wozem od mierzwy. Z powodu zbyt prędkiej jazdy spadły na skrócie trzy dziewczyny, przy-czem 20-to letnia Marta Szred-eńska została przez głowę prze-jechana i poniosła śmierć, druga 18-to letnia Anna Hejkówna przejechana została przez nogi, a trzecia odniosła lżejsze obrażenia. To skutki lekkomyślnej prędkiej jazdy, szczególnie na skrócie, a niemniej tak niewczesnych żartów.

— **WILNO. Na przedmieściach Wilna grasują wilki.** Plaga wilków przybrała rozmiary zastraszające. Donoszą zewsząd o napa-dach całych stad wilków na osiedla ludzkie. Wilki grasują już na przedmieściach Wilna. — Na Antakolu na powracających robotników napady wilki. Z trudem zdolali oni ująć śmierci.

KALENDARZ ZEBRAŃ.

— **Walne zebranie toruńskie-go Koła Przyjaciół Harcerstwa** odbędzie się w sobotę, 23 bm. o godzinie 18-ej w auli miejskiego gimnazjum żeńskiego W. Garbary 19. Zarząd zaprasza wszystkich przyjaciół ruchu harcerskiego oraz rodziców harcerzy i harcerek na zebranie.

— **TORUŃ, Kartel Z. Z. P. oraz wydziały robotnicze i męzowie zaufania** odb. zebranie w czwartek, dnia 28 bm. o godz. 6.30 wieczorem w sekretarjacie Z. Z. P. ul. Piekary 14. Dla bardzo ważnych spraw przybycie wszystkich konieczne. Zarząd.

GRUDZIADZ.

— **Walne roczne zebranie NPR.** filji Grudziadz odbędzie się w poniedziałek dnia 25. I. b. r. o godz. 6.30 wieczorem w Bazarze przy ul. Moniuszki 8. Wszystkich członków NPR. jak radców i radnych uprasza się o gremjelne przybycie.

Nakładem Drukarni Robotniczej W. Pawlak i Spółka w Toruniu. Redaktor naczelny: **A. Antczak** Redaktor odpowiedzialny: **M. Musiał**

Pomorski Urząd Wojewódzki

Wydział Dóbr Państwowych
ogłasza usny przetarg dzierżawy następującego jeziora:

Nazwa jeziora	Powiat	Stacja kolejowa	Powierzchnia wody w ha	Suma przypuszczalnie potrzebna na przejęcie dzierżawy	Wadium	Termin przetargu	Czas trwania dzierżawy
Jezioro w Radomiu	Lubawa	Radomno	około 100 ha	2 500 zł	100 zł	19. II. 26. o godz. 10-tej	od 1. IV. 1926 roku do 30. III. 1938 "

Ubiegający się o dzierżawę winni nadesłać do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu najpóźniej do 13. lutego br. referencje znanych obywateli kraju, dowody fachowości rybackiej, dowody posiadania własnego majątku tudzież dowód obywatelstwa polskiego.

Wadium winno być złożone w Kasie Skarbowej w Toruniu a dowód przedłożony w dniu submisji w Urzędzie Wojewódzkim.

Bliższych informacji udziela się w pokoju 30. w godzinach od 10—13. Za Wojewodę: (-) Pawlica Naczelnik Wydziału Dóbr Państw.

Tylko do 25 bm.
przyjmują listonosze
prenumeratę za miesiąc luty

Potrzebny od 1. IV. 1926 r.
szwajcar (wzgl. dojarz)
conajmniej z 3 zaciężnikami, najchętniej dziewczętami, do zarodowej obory 50 krów. Mieszkanie nowe z 3 pokojami, górą i kuchnią. Dom. Cieleća (per Brodnica Pomorze.)

Komenda Policji Państwowej
Województwa Pomorskiego w Toruniu
niniejszem ogłasza, że w dniu 25-go lutego 1926 r. o godzinie 9-tej odbędzie się w magazynie przy ulicy Wały

przetarg publiczny
większej ilości umundurowania starego, nie nadającego się do użytku w Policji. Przystępujący do licytacji reflektanci winni składać przed licytacją wadium w wysokości zł. 100.

Wypożyczanie koni
para mocnych koni z wozem i woźnicą
na godzinę 4 zł.
na cały dzień 25 zł.
(8 godzin)

Przeprowadzki
kołmi w meblowych wozach do każdej miejscowości! tanio, starannie wykonuje przez siły fachowe

Ludwik Szymański
urzędowy spedytor kolei
Toruń, Żeglarska 3.
Telefon 909.

Szyle
elegancko i prędko po cenach niskich suknie, kostjumy, palta oraz palta dziecięce.
ul. Słowackiego 94 I p.

Szczapy i. kl. Węgiel Koks Brykiety
dostarcza terminowo w ładunkach wagonowych do wszelkich stacji na dogodnych warunkach płatności

„Transit“
w Toruniu - Telef. 242
właśc. Wiktor Klewe Szewska 26.

Obelge
rzuconą na sółtysa p. Jana Górskiego i asystenta kolei pana Piotrowskiego w Pływaczewie jako niesłusznie wyrządzonej publicz. odwołuje
Antoni Sobociński, Pływaczewo.

Perborol
JEDYNIEST NAJLEPSZY PROSZKIE DO PRANIA
BEZ CHLORKU RÓWNOCZEŚNIE PIERZE, BIELI.
J. M. WENDISCH SUKC. SP. AKC. W TORUNIU